

FORSLAG TIL PLANPROGRAM

**Temaplan for klima, miljø og energi – Longyearbyen lokalstyre
2024-2036**

Saksnr.: 2023/XXX

PLANPROGRAM

TEMAPLAN

Innhold

1	Innledning.....	2
2	Bakgrunn	2
2.1	Mandat	2
2.2	Formål.....	3
2.3	Føringer for arbeidet	3
2.4	Samordning opp mot andre planer.....	4
3	Longyearbyen lokalstyre sin rolle.....	5
4	Sentrale tema for planarbeidet	6
4.1	Hovedtemaer.....	6
4.2	Kunnskapsdelen - Fakta- og kunnskapsgrunnlag	7
4.3	Strategidelen - Fastsette mål og strategier.....	8
4.4	Handlingsdelen - Handlingsprogram	8
4.5	Utredninger	9
5	Organisering av planarbeidet og fremdrift	9
5.1	Organisering	9
5.2	Fremdrift og planprosess.....	10
6	Opplegg for medvirkning.....	11
6.1	Metoder for medvirkning	11
6.2	Interessenter i planarbeidet.....	12
6.3	Hva ønsker vi innspill på?.....	12

1 Innledning

Høsten 2021 erklærte FN «kode rød» i sin klimarapport; hvis vi ikke klarer å redusere utslipp av klimagasser vil det få store konsekvenser for livet på jorda. I Longyearbyen merker vi allerede konsekvensen av klimaendringene og det forventes at klimaendringene her vil skje opptil tre ganger så raskt som på fastlands-Norge.

For å bidra til utslippskutt og grønn omstilling, må vi tenke globalt og handle lokalt. Det er mye du og jeg kan gjøre, men på mange områder må det også tas grep for å redusere de utslippene hver enkelt av oss ikke kan påvirke. Longyearbyen lokalstyre¹ har rollen som myndighet, tilrettelegger og pådriver for å redusere klimagassutslippene til Longyearbyen og skal for første gang lage en egen temaplan for klima, miljø og energi. Temaplanen skal være LL sin overordnede strategi for klima, miljø og energi og et verktøy som bidrar til å nå overordnede mål om bærekraftig utvikling, grønn omstilling, klimatilpasninger, redusert energiforbruk og kutt i klimagassutslipp.

Hensikten med planprogrammet er å klargjøre formålet med planarbeidet og avklare rammer og premisser for den videre prosessen og belyse opplegg for medvirkning. En suksesskriteria for arbeidet med temaplanen er bred involvering fra Longyearbyens innbyggere, lag- og foreninger, næringsliv, politikere og LL selv. Du har mulighet til å påvirke planarbeidet. Når planprogrammet og etter hvert temaplanen, legges ut på høring.

2 Bakgrunn

2.1 Mandat

I «Planstrategi 2020-2023 for Longyearbyen lokalstyre» – vedtatt i sak 83/20 i lokalstyret (LS)², står det at det skal utarbeides en klima-, miljø-, og energiplan med oppstart 2022 og ferdigstilling i 2023. Planstrategien skal svare ut hvilke planer som må prioriteres politisk og administrativt i Longyearbyen for å nå FNs bærekraftsmål.

Mandat for forslag til planprogram for klima-, miljø og energiplanen ble vedtatt av sektorsjef for samfunnsutvikling i Longyearbyen lokalstyre 20.09.2022.

Følgende utarbeides av Longyearbyen lokalstyre og vedtas av lokalstyret:

1. Planprogram for klima-, miljø- og energiplan; avklare rammer, mål og innhold for planarbeidet.
 - Fastsettes av miljø- og næringsutvalget (MNU) på vegne av lokalstyret.
2. Temaplan for klima, miljø og energi for perioden 2024-2036:
 - En kunnskapsdel som presenterer status og framskrivinger basert på fakta- og kunnskapsgrunnlag,
 - En strategidel med mål og strategier.
3. Handlingsprogram:
 - Basert på kunnskapsgrunnlag og anbefalinger i temaplanen skal det utarbeides en handlingsdel med konkrete tiltak for å nå målene.

¹ Longyearbyen lokalstyre er benevnelsen på hele den administrative organisasjon i Longyearbyen, LL blir brukt som en forkortelse for Longyearbyen lokalstyre.

² LS blir brukt som en forkortelse for de politiske møtene til lokalstyret. Lokalstyret er benevnelsen på det øverste politiske folkevalgte organet i Longyearbyen og tilsvarer et kommunestyre på fastlandet.

2.2 Formål

Temaplan for klima, miljø og energi skal definere strategier, ambisjonsnivåer og tiltak som bidrar til å nå overordnede mål om:

- kutt i klimagassutslipp
- redusert energiforbruk
- bærekraftig utvikling
- grønn omstilling
- klimatilpasninger

Planen skal være det styrende dokumentet for Longyearbyen lokalstyre sitt arbeid innen klima, miljø og energi og fungere som et verktøy for all forvaltningsnivåer i Longyearbyen lokalstyre. Den skal også vise status, mål og tiltak for Longyearbyen som samfunn og for LL som virksomhet.

2.3 Føringer for arbeidet

2.3.1 Globale og lokale føringer

FNs bærekraftsmål er lagt til grunn for utarbeidelsen av [Lokalsamfunnsplan for Longyearbyen 2022-2033](#). Planen trekker frem sju av bærekraftmålene som egne satsingsområder for videreutviklingen av Longyearbysamfunnet mot 2033.

Fem av satsingsområdene er særlig relevante og førende for arbeidet med temaplan for klima, miljø og energi er:

- Ren energi for alle
- Bærekraftige by og samfunn
- Ansvarlig forbruk og produksjon
- Stoppe klimaendringene
- Samarbeid for å nå målene

Hvert av satsingsområdene i lokalsamfunnsplanen har egne hovedmål og delmål som vil bli utdypet i og videreført i planarbeidet med klima, miljø- og energiplanen. FNs bærekraftsmål; Liv på land og Liv under vann er ikke med i lokalsamfunnsplanen som egne satsingsområder, men de er likevel relevante for arbeidet med klima-, miljø- og energiplan.

2.3.2 Nasjonale føringer

Longyearbyen lokalstyre skal i tillegg til det å nå de globale bærekraftmålene bidra til å nå de [nasjonale klima- og miljømålene](#)³, som er fastsatt av Klima – og miljødepartementet. Følgende mål utpeker seg som spesielt aktuelle i LL sitt arbeid med klima-, miljø- og energiplanen:

4. Forurensing

Miljømål 4.2: Utviklingen i mengden avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten

Miljømål 4.4: Materialgjenvinning av avfall skal øke

³ <https://miljostatus.miljodirektoratet.no/miljomal/miljomaal/>

5. Klima

Miljømål 5.2: Norge har under Parisavtalen tatt på seg en forpliktelse til å redusere utslippene av klimagasser med minst 50-55% i 2030 sammenliknet med nivået i 1990.

Miljømål 5.3: Norge skal være klimanøytralt i 2030.

Miljømål 5.4: Norge har lovfestet et mål om å bli et lavutslippssamfunn i 2050.

Miljømål 5.6: Politisk mål om at samfunnet skal forberedes på og tilpasses klimaendringer.

6. Polarområdene

Miljømål 6.1: Omfanget av villmarkspregede områder på Svalbard skal holdes ved lag, og naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet.

Miljømål 6.3: Negativ menneskelig påvirkning og risiko for påvirkning på miljøet i polarområdene skal reduseres.

2.3.3 Andre føringer for arbeidet:

Det er mange dokumenter som legger føringer for arbeidet:

- [Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning](#), med tilhørende [veileder for klima- og energiplanlegging](#) og [veileder for klimatilpasning](#).
- Svalbardmiljøloven
- Svalbardmeldingen (Meld. St. 32)
- Klimastrategi for 2030 (Meld. St. 41, 2016-2017)
- Klimaplan 2021-2030 (Meld. St. 13, 2020-2021)
- Svalbardbudsjettet 2023, Prop. 1 S (2022–2023)

2.4 Samordning opp mot andre planer

Temaplanen for klima-, miljø, og energi er en sektorovergripende plan som vil ha innvirkning på alt planarbeid innenfor Longyearbyen lokalstyre. Det er spesielt viktig å se på arbeidet med temaplanen i sammenheng med nylig vedtatt Lokalsamfunnsplan. Det er i tillegg flere pågående planprosesser som har overlappende interesseområder som må samordnes:

- Energiplan for Longyearbyen
- Arealplanen, som skal revideres
- Ny strategisk næringsplan, er under utarbeidelse
- Avfallsplan, som skal revideres
- Overordnet ROS for Longyearbyen, er under utarbeidelse

Temaplanen for klima, miljø og energi vil bidra til å realisere målbildet fra Lokalsamfunnsplanen;

«I 2033 oppleves Longyearbyen som et godt sted for å leve et bærekraftig liv.»

3 Longyearbyen lokalstyre sin rolle

Statlig planretningslinjer for klima- og energiplanlegging skal sikre at Longyearbyen lokalstyre bruker et bredt spekter av sine roller og virkemidler og går foran i arbeidet for å nå nasjonale klimamål.

Longyearbyen lokalstyre er, på lik linje med kommunene på fastlandet, en betydelig aktør i sektorer som står for omtrent halvparten av norske klimagassutslipp. De ulike sektorene er viktige utgangspunkt for klimaregnskapet og som for deltemaer i arbeidet med temaplanen.

LL kan i sin rolle som samfunnsutvikler, myndighetsutøver, tjenesteyter, innkjøper, eier og drifter påvirke en rekke ulike klimatiltak, enten fordi de er pådrivere og tilretteleggere, eller fordi de kan hindre gjennomføringen av tiltak. LL har også en viktig rolle når det kommer til informasjon og kommunikasjon rettet mot fastboende og tilreisende. Dette kan også være gode virkemidler for å øke kunnskap rundt klima- og miljøutfordringer og gjøre det enklere for den enkelte å ta klima- og miljøbevisste valg. Longyearbyen lokalstyre har i sin rolle som vertskap for fastboende og tilreisende også et ansvar for å bidra til at man kan bo og oppholde seg i Longyearbyen på en klima- og miljøvennlig måte.

VIRSOMHETSOMRÅDER

- Energiforsyning
- Oppvarming av bygg
- Avfall og renovasjon
- Transport
- Vann og avløp
- Arealplanlegging og utvikling

ROLLER

- Myndighetsutøver, herunder lokal planmyndighet.
- Politisk aktør og lokal samfunnsutvikler.
- Eier av bygg og anlegg.
- Drifter av bygg, anlegg og veier
- Eier og drifter av kjøretøy
- Tjenesteleverandør.
- Innkjøper av varer og tjenester.
- «Vertskap» for fastboende og tilreisende

4 Sentrale tema for planarbeidet

4.1 Hovedtemaer

Hovedtemaene for planen er naturlig nok; klima, miljø, energi og klimatilpasninger. På samme måte som alle FNs bærekraftsmål henger sammen, henger også hovedtemaene for temaplanen sammen. De er kan både påvirke og være avhengig av hverandre. LL sin oppgave er å se disse på hovedtemaene i en større sammenheng. Hvert av hovedtemaene vil få sitt eget kapittel i strategidelen og handlingsdelen.

De statlige planretningslinjene for klima- og energiplanlegging legger tydelig føringer for fakta-kunnskapsgrunnlag, mål og strategier, tiltak og virkemidler og handlingsprogram når det kommer til hovedtemaene klima og energi. Retningslinjene er ikke like tydelige på innhold knyttet til temaene miljø og klimatilpasninger. Vi vil derfor utdype dette nærmere i planprogrammet.

4.1.1 Miljø

Miljø er en betegnelse for de ytre omgivelsene individer lever i. Det kan brukes om mange slags ytre omgivelser, både menneskeskapt og naturlige. Når ordet brukes på egenhånd, er det gjerne naturlige miljø det er snakk om. Svalbardmiljølovens § 1 har til formål å opprettholde et tilnærmet uberørt miljø på Svalbard når det gjelder sammenhengende villmark, landskap, flora, fauna og kulturminner.

Miljømyndighet

Longyearbyen lokalstyre har lokal miljømyndighet, når det kommer til avfall, forurensing og planmyndighet, innenfor Longyearbyens plangrense. I tett samarbeid med rullering av arealplanen og revidering av avfallsplanen vil vi som del av planarbeidet se nærmere på hvordan vi kan bli bedre på avfallshåndtering, hindre og bekjempe forurensing, samt ivareta natur- og kulturverdier gjennom en bærekraftig arealbruk og forvaltning.

Sirkulærøkonomi

I arbeidet med hovedtema miljø vil LL vil vektlegge sirkulærøkonomi og se nærmere på hvordan man ved å implementere sirkulærøkonomiske prinsipper som en del av omstillingen kan oppnå store fordeler, ikke kun fra et klima- og miljøperspektiv, men også for økonomien og sosiale aspekter.

Verdens økonomiske aktiviteter legger beslag på stadig større landarealer og knappe naturressurser. Det er derfor viktig å bevege samfunnet i retning av et mer bærekraftig forbruksmønster hvor ressursene i kretsløpet beholdes så lenge som mulig, samtidig som det sikrer ny verdiskaping. LL ønsker å se nærmere på hvordan vi og andre kan legge til rette for at avfallsmengden reduseres og at ressursene forblir i økonomien ved gjenbruk, reparasjon, forbedring og materialgjenvinning.

Bruktikken er et godt eksempel på dette.

Bærekraftig reiseliv

Andre viktige miljøtemaer planarbeidet vil se nærmere på er bærekraftig reiseliv. Det er flere miljøutfordringer knyttet til reiselivsvirksomheten i og fra Longyearbyen og som den største næringen i Longyearbyen står reiselivet for en stor andel av klimagassutslippet. Vi vil i samarbeid med Visit Svalbard se nærmere på hvilke muligheter vi har for å legge til rette for et mer bærekraftig reiseliv og en bærekraftig besøksforvaltning.

4.1.2 Klimatilpasninger

Arbeidet med klimatilpasning skal bidra til at Longyearbyen som samfunn blir bedre rustet til å møte klimaendringene, gjennom å sikre at LL unngår eller begrenser risiko, sårbarhet og ulemper som følge av endringer i klimaet.

Klimatilpasning handler om å ta hensyn til dagens og framtidens klima. Klimaendringer vil påvirke natur og samfunn både på kort og lang sikt. Å ta hensyn til klimaet og endringer i dette, sammen med øvrige endringer i samfunnet, er avgjørende for å sikre en bærekraftig utvikling. Et livskraftig og variert naturmiljø er mindre sårbart for endringer, og kan medvirke til samfunnets tilpasning. Hensynet til klimatilpasning virker sammen med andre overordnede og tverrsektorielle mål for samfunns- og arealutvikling. Klimaprofil for Svalbard og Climate in Svalbard 2100 er en viktig del av kunnskapsgrunnlaget, i tillegg til ROS-analyser og kartlegging av faresoner. Når konsekvensene av klimaendringene skal vurderes vil LL legge høye alternativer fra nasjonale klimaframskrivninger til grunn for å sikre at vi handler etter føre var prinsippet.

4.2 Kunnskapsdelen - Fakta- og kunnskapsgrunnlag

Temaplanen for klima-, miljø og energi bør være strategisk innrettet, og bygge på grundige analyser av nåsituasjon. Siden vi lager denne temaplanen for første gang, vil arbeidet med innhenting og utarbeiding av fakta- og kunnskapsgrunnlag utgjøre den største delen av planarbeidet. Arbeidet med fakta- og kunnskapsgrunnlag handler om å få en status på dagens situasjon og framskrivninger frem i tid. Fakta – og kunnskapsgrunnlaget må også kunne svare på hva som utgjør de største klima – og miljøutfordringene i Longyearbyen og vil på den måten danne grunnlag for arbeidet med målsetting, strategier og tiltak.

Kunnskapsinnhenting vil synliggjøre hva vi mangler av fakta, og om det er behov for utredninger. Arbeidet vil også kartlegge eksisterende og planlagte klima-, miljø-, energi- og klimatilpasningstiltak både i Longyearbyen lokalstyre og i resten av samfunnet. Kunnskapsdelen bør revideres årlig, og det bør etableres interne rutiner i LL for å følge opp fakta- og kunnskapsgrunnlag som klimaregnskap og klimabudsjettering.

Arbeidet med fakta- og kunnskapsgrunnlag vil gi:

- Informasjon om klimagassutslipp i Longyearbyen fordelt på kilder og sektorer. Alle kilder med direkte utslipp av klimagasser innenfor Longyearbyens grenser bør inkluderes.
- Informasjon om energisystem, energiforsyning og forbruk av energi innen Longyearbyens grenser, herunder tilgang på miljøvennlige energiresurser.
- Framskrivning av utslippene i Longyearbyen dersom det ikke gjennomføres nye tiltak, forventet etterspørsel etter energi og forventet ny energiproduksjon.

Dette framgår av planretningslinjens punkt 3.1 a, b og c

- I tillegg skal arbeidet med fakta- og kunnskapsgrunnlag gi informasjon om eventuelle miljøutfordringer, klimaendringer med framskrivninger og klimatilpasninger

Sentrale dokumenter for fakta- og kunnskapsgrunnlaget:

- Klimaregnskap for Longyearbyen, under utarbeidelse
- Energiplan Longyearbyen
- MOSJ og [klimaindikator fra MOSJ](#)
- [Climate in Svalbard 2100](#)
- [Klimaprofil](#)
- [Klimakur 2030: Tiltak og virkemidler mot 2030](#)
- (COAT) [Klimatologisk Observasjonssystem for Arktisk Tundra](#)
- [Masterplan for Svalbard 2022 - 2030](#)

4.2.1 Klimaregnskap for Longyearbyen

Klimaregnskapet utgjør en viktig del av kunnskapsgrunnlag for å kunne sette mål om reduksjon av klimagassutslipp. Longyearbyen lokalstyre har derfor engasjert en ekstern klimarådgiver for å utarbeide klimaregnskap for Longyearbyen som samfunn.

Klimaregnskapet omfatter de direkte, fysiske klimagassutslippene som skjer innenfor Longyearbyens planområde. Relevante sektorer å inkludere i klimaregnskapet er transport, bygg, anlegg, sjøfart, luftfart, avfall, avløp, industri og energiproduksjon. Klimaregnskapet gir oss en oversikt på hvordan de ulike aktiviteter og sektorer er med på å påvirke klimaet, og hvor det er størst potensiale for å sette inn tiltak. Som en del av planarbeidet skal vi også etablere interne rutiner for å utarbeide klimaregnskap for LL som virksomhet.

4.3 Strategidelen - Fastsette mål og strategier

Longyearbyen lokalstyre skal sammen med politikere og innbyggerne i Longyearbyen sette ambisiøse klima- og miljømål, både for lokalsamfunnet og for LL sin virksomhet. Målene vil ta utgangspunkt i hoved- og delmål fra lokalsamfunnsplanen. Det vil legges vekt på at målene er både ambisiøse, realistiske og målbare, og at handlingsprogrammet er i samsvar med de målene som settes. Et annet viktig grep er å identifisere og ta i bruk måleindikatorer for å sjekke at tiltakene leder oss mot fastsatte mål. Strategidelen bør revideres hvert fjerde år.

Planen skal være til inspirasjon for innbyggere, næringsliv og lokalstyre som virksomhet og ha;

- Ambisiøse mål for utslippsreduksjoner.
- Ambisiøse mål for mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i Longyearbyen lokalstyre sin bygningsmasse og i Longyearbyen for øvrig.

Dette framgår av planretningslinjens punkt 3.1 d og e.

I tillegg ønsker vi å sette ambisiøse mål for miljø, klimatilpasning og sirkulærøkonomi.

4.4 Handlingsdelen - Handlingsprogram

Handlingsdelen: Handlingsprogrammet er en sentral del av klima- og energiplanleggingen. Det angir en overordnet prioritering av hvilke tiltak som skal gjennomføres, med tydelig ansvarsfordeling og tidsfrister. Å legge til rette for god samordning mellom handlingsprogrammet, øvrig planverk og økonomiplanleggingen er derfor viktig. Handlingsprogrammet vil sortere tiltakene etter hovedtemaene klima, miljø, energi og klimatilpasning. For å sikre at mål og tiltak fra handlingsprogrammet blir inkludert i andre planer og forankret økonomisk tas det sikte på å starte med klimabudsjettering parallelt med planarbeidet. På den måten sikrer man at klimabudsjett og klimatiltak blir en integrert del av LL sin samlede virksomhetsstyring, blant annet gjennom et eget kapittel i det årlige budsjett- og økonomiplandokumentet. Handlingsprogrammet bør revideres årlig.

- Handlingsprogram med en tydelig ansvarsfordeling for oppfølging av klima- og energiplanene.

Dette framgår av planretningslinjens punkt 3.1 h.

4.4.1 Tiltak og virkemidler

Longyearbyen lokalstyre ønsker å være et godt forbilde for innbyggere og næringsliv i arbeidet med å få ned utslippene, ved å foreslå konkrete tiltak innenfor ulike fag- og ansvarsområder i lokalstyre sin virksomhet. Tiltakene kan være enkeltstående prosjekter, eller løpende oppgaver som innføres i organisasjonen via rutiner, instruksjoner og kompetanseheving.

Siden denne planen blir den første temaplanen for klima, miljø og energi har ikke Longyearbyen Lokalstyre et vedtatt handlingsprogram med konkrete tiltak. Planarbeidet åpner likevel opp for at LL kan igangsette og gjennomføre tiltak som man vet har positiv klima-, miljø og energieffekt som en del av planprosessen.

- Tiltak og virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging.
- Tiltakene og virkemidlene bør i størst mulig grad være koblet til oppnåelsen av de målene som er satt av kommunen (her LL), og ha moderate kostnader sammenlignet med andre tiltak som kan gjennomføres med samme formål
- Utredning av virkemidler som tenkes benyttet for å nå målsettingene, herunder en vurdering av om virkemidlene er kostnadseffektive

Dette framgår av planretningslinjens punkt 3.1 f og g.

4.5 Utredninger

En stor del av planarbeidet vil bestå av å opparbeide og analysere fakta – og kunnskapsgrunnlaget og kartlegge om det er behov for detaljutredninger underveis i planprosessen. Hvis det viser seg å være hensiktsmessig kan detaljutredning av noen tiltak gjøres parallelt med selve planarbeidet, slik at man kan legge kostnader og effekter til grunn når det skal prioriteres gjennomføring av tiltak.

Behov for faglige utredninger eller detaljutredning av tiltak og virkemidler underveis i planarbeidet skal vurderes i samråd med styringsgruppen.

5 Organisering av planarbeidet og fremdrift

Leder av sektor for samfunnsutvikling har ansvaret for utarbeidelsen av temaplan for klima, miljø og energi. Miljø- og næringsutvalget (MNU) vil bli løpende informert om planarbeidet og fungerer som politisk referansegruppe. MNU er ansvarlig for å fatte vedtak om fastsetting av planprogram, samt vedtak om offentlig ettersyn av forslag til temaplan for klima, miljø og energi. Det er lokalstyret som til slutt skal vedta den nye temaplanen. Alle de politiske utvalgene og ungdomsrådet vil få anledning til å komme med innspill til arbeidet underveis, samt gi anbefalinger i forkant av vedtaket i lokalstyret.

5.1 Organisering

Politisk forankring og politisk referansegruppe (PRG): MNU holdes løpende informert om arbeidet.

Fungerer som politisk referansegruppe. MNU fastsetter planprogrammet. Lokalstyret vedtar temaplanen.

Styringsgruppe: Administrasjonssjef, sektorsjefer og økonomisjef. Ansvar for å koordinere og forankre.

Prosjekteier: Sektorsjef samfunnsutvikling

Prosjektleder: Arealplanlegger fra Plan og utvikling. Prosjektleder er ansvarlig for å sammenstille arbeidet og sikre at arbeidsoppgavene blir utført på en tilfredsstillende måte innenfor gitte tidsrammer og budsjett.

Prosjektgruppe: Prosjektgruppen består av prosjektleder og to prosjektmedarbeidere.

Prosjektmedarbeiderne har ansvar for klimaregnskap og medvirkning i tillegg til å bistå med planarbeidet.

Faggrupper: Det vil etableres egne faggrupper for klima og klimatilpasninger, miljø, energi og en egen gruppe for medvirkning og kommunikasjon. Ressurspersoner i LL kobles på faggruppene ved behov.

Referansegruppe: Referansegruppen består av enhets- og avdelingsledere som har ansvar for å gi innspill underveis i planarbeidet og bidra til at temaplanen blir forankret innenfor sitt ansvar- og virksomhetsområde.

Ekstern fagkompetanse trekkes inn ved behov.

5.2 Fremdrift og planprosess

Tidsramme for planarbeidet:

Arbeidet med å utarbeide fakta -og kunnskapsgrunnlag starter samtidig som planprogrammet legges ut på høring og forgå frem til 4.kvartal 2023.

FREMDRIFT TEMAPLAN FOR KLIMA MILJØ OG ENERGI							
	2022	2023				2024	
	4.kvartal	1.kvartal	2.kvartal	3.kvartal	4.kvartal	1.kvartal	2. kvartal
Planprogram							
Oppstart av arbeidet							
Offentlig ettersyn av forslag til planprogram							
Behandling av innspill							
Politisk behandling og vedtak							
Kunngjøring av planprogram							
Temaplan for klima, miljø og energi							
Fakta- og kunnskapsgrunnlag							
Medvirkning							
Bearbeiding av kunnskapsgrunnlag							
Handlingsprogram							
Vedtak om offentlig ettersyn av temaplan							
Offentlig ettersyn av plan							
Behandling av innspill							
Vedtak av temaplan							
Kunngjøring av temaplan							

Både planprogram, temaplan og handlingsprogram skal godkjennes av styringsgruppe før det oversendes MNU og lokalstyret for godkjenning. Høringsperioden for planprogram er satt til 5 uker.

6 Opplegg for medvirkning

Longyearbyen lokalstyre har en plikt og et ansvar for å legge til rette for medvirkning i planprosessen. Et viktig suksesskriterium for både utarbeidelse- og oppfølging av temaplan for klima, miljø og energi er planprosessen sikrer en god forankring både politisk og administrativt.

Videre må det etterstrebes en bred involvering fra Longyearbyen lokalstyres sektorer og tjenestoområder i tillegg til brukermedvirkning med innbyggere, barn og unge, interesseorganisasjoner, lag og foreninger og næringsliv. Planarbeidet vil sikre en god og bred medvirkning også utover Svalbardmiljølovens krav til medvirkning i planarbeid.

Målet med medvirkningen er å informere, bygge kunnskap, samskaping, skape engasjement, eierskap og forankre planen i Longyearbysamfunnet og i organisasjonen Longyearbyen lokalstyre. Kunnskapsbyggende og holdningsskapende arbeidet vil være en del av medvirkning både underveis og i etterkant av i planarbeidet. Under gis en oversikt ulike opplegg og metoder for medvirkning i løpet av planprosessen:

6.1 Metoder for medvirkning

Varsle, innsyn, informere, høring, innspill og skape oppmerksomhet:

- Svalbardposten og lokalstyre.no vil bli brukt til å varsle om oppstart av arbeidet og høring av planprogrammet og høring av temaplanen. Når temaplanen ligger ute til høring vil det være mulig å komme med skriftlig innspill. Dette er lovpålagt.
- Sosiale medier vil bli brukt til å varsle om arbeidet og til å varsle om åpne møter og andre muligheter for medvirkning.
- Lokalstyre.no sin planportal med egen nettside for klima, miljø og energiplanen skal brukes gjennom hele planprosessen for å gjøre informasjon om planen og planprosessen lett tilgjengelig for mange. Nettsiden vil også være en viktig portal for å komme med innspill.

Informere, dialog, innhenting av informasjon, innspill, samarbeid, samskaping og arbeidsverksted:

- Faglunsjer for LL og politikerne: Påfyll av kunnskap og engasjement for omstilling. Mulighet for dialog og innspill.
- Temakafeer: Informere om og engasjere innbyggerne i pågående planarbeid. Mulighet for dialog og innspill.
- Gjestebud: Er en metode der hvem som helst kan invitere til å drøfte ulike klimatemaer sammen og sende sine innspill til LL. Gjestebudet består av flere spørsmål til ulike diskusjonstemaer, disse vil også være tilgjengelig på engelsk.
- Pop Up Bylab: Her vil vi svare på spørsmål og veilede de som ønsker å komme med innspill, i forbindelse med høring av planforslag.
- Arbeidsverksted: Internt i LL i forbindelse med faglunsj, med befolkning i forbindelse med temakafeer, seminar, med barn og unge og ungdomsrådet.
- Klima- og miljø seminar
- Folkemøte: Orienterer om arbeidet med temaplan for klima, miljø og energi, samt status og framskrivninger for Longyearbyen i forbindelse med at planen skal på høring.
- Innhenting av informasjon via spørreundersøkelser
- Arbeidsmøter: Med sentrale aktører, næringsliv, offentlige myndigheter, foreninger og interessegrupper.
- Samarbeidsforum. Vil se nærmere på hvordan vi kan aktivere eksisterende samarbeidsforum/arenaer med forsknings- og næringsmiljøer. Gode medvirkningsarenaer for samskaping vil kunne bidra til nyteknisk og innovasjon innen klimatiltak.

Gode medvirkningsarenaer for samskaping vil kunne bidra til nyteknisk og innovasjon innen klimatiltak. Det vil bli utarbeidet en egen medvirknings plan som oppdateres fortløpende på hjemmesiden til LL.

Medvirkning som allerede er gjennomført:

Ved rullering av lokalsamfunnsplanen som ble vedtatt i 2022 kom det inn mange synspunkter og forslag til tiltak på klima, miljø, sirkulærøkonomi, energi og andre relevante tema. Disse innspillene vil bli tatt med videre inn i arbeidet med denne planen. Det har vært orientert om temaplanen for klima, miljø og energi i LS, Ungdomsrådet og for enhets- og sektorledere i Longyearbyen lokalstyre i forkant av at planprogrammet ble lagt ut på høring. Etter høringsperioden har det blitt orientert i MNU, UR, i styringsgruppen og for enhetsledere i LL, med en oppsummering av innspillene som har kommet inn.

Vi har også gjennomført en vellykket temakafe for innbyggerne og en intern faglunsj for ansatte og politikere.

6.2 Interessenter i planarbeidet

Følgende interessenter vil være aktuelle målgrupper for informasjon eller som samarbeidsaktører i arbeidet med klima-, miljø-, og energiplan:

- Innbyggere
- Politikere, politisk utvalg
- Ungdomsrådet
- Longyearbyen lokalstyre
- Overordna myndigheter
- Lag og foreninger
- Næringsliv og næringsutviklere
- Skoler og utdanningsinstitusjoner
- Forskningsinstitusjoner
- Media

6.3 Hva ønsker vi innspill på?

Vi ønsker innspill og synspunkter til innholdet i planprogrammet - da først og fremst:

- På aktuelle tema og overordna problemstillinger som bør vurderes i arbeidet med temaplan for klima, miljø og energi.
- Til hvordan vi ønsker å gjennomføre medvirkning underveis i planarbeidet

Først senere i planprosessen og når forslag til temaplan er på høring ønsker vi innspill til mål, strategier og konkrete tiltak.

Forslag til planprogram for temaplan for klima, miljø og energi 2024-2036 lå ute til offentlig ettersyn i perioden 07.11.2022- 12.12.2022. Det ble mottatt 9 skriftlige innspill til planen.

Vi takker for alle innspillene som er kommet inn. Flere av dem er nå innarbeidet i planprogrammet.

